ALLEEN HET GESPROKEN WOORD TELT

06 november 2024

Begroting 2025 Gemeente Heerlen

Voorzitter,

Vandaag behandelen we de begroting 2025-2028, de derde in deze coalitieperiode. Ook nu zien we, net als bij eerdere begrotingen, enkele tegenslagen. Zo ontvangen gemeenten in 2026 2,5 miljard euro minder. Dit tekort staat bekend als het 'ravijnjaar'.

Wat ons als PVV opvalt, is dat er weinig aandacht is voor de impact van inflatie op de eerste levensbehoeften, inclusief energiekosten, die vooral middeninkomens en bijstandsgezinnen treffen. Hoewel de begroting sluitend lijkt, vragen wij ons af of er daadwerkelijk ruimte is om deze groepen te ondersteunen, zodat zij niet in de kou blijven staan nu er geen energieplafond of overheidscompensatie meer is.

Daarnaast krijgen onze burgers ook nog te maken met een verhoging van de gemeentelijke belastingen variërend van 2,8 tot en met 5 %.

Wij zien een sluitende begroting, maar vinden dat er geen echte keuzes worden gemaakt. Deze begroting borduurt voort op de eerder ingezette koers, zonder in te spelen op de fundamentele vraagstukken en risico's waarmee we te maken hebben. Als PVV is het onze plicht kritisch te beoordelen wat deze begroting betekent voor de inwoners van Heerlen.

Bezuinigingen op de gemeentelijke organisatie

Het college kondigt een forse bezuiniging op de gemeentelijke organisatie aan, en wij als PVV steunen dit. Echter, wij vragen ons af waar precies op bezuinigd zal worden. Moeten wij denken aan snijden in personeelskosten, apparaatskosten en investeringen?

Daarnaast constateren wij dat inwoners van Heerlen meer betalen voor minder dienstverlening. De zichtbaarheid van ambtenaren voor onze burgers is onvoldoende. Welke maatregelen neemt men om dit beeld te verbeteren?

Ambitie voor leefbare wijken

De begroting toont ambitie voor leefbare wijken, met name door het Nationaal Programma Heerlen-Noord, dat criminaliteit moet terugdringen. Echter, voorzitter, zijn we wel op de goede weg? Sinds de start van Heerlen-Noord is de problematiek alleen maar toegenomen. Het aantal verwijzingen naar Bureau Halt is verdubbeld, winkeldiefstal blijft stijgen en gewelddadige- en drugsdelicten nemen extreem toe. Ook het aantal vroegtijdige schoolverlaters zonder diploma is onacceptabel hoog.

De PVV maakt zich zorgen. Tegelijkertijd neemt de politiecapaciteit af en zijn BOA's belast met extra taken, zoals het controleren van bomen in achtertuinen. Dit alles terwijl de criminaliteit stijgt. Het college kondigt bezuinigingen aan die mogelijk ook de gemeentelijke handhaving raken. Wat voor boodschap geven wij hiermee af aan onze inwoners?

Daarnaast vraagt de PVV zich af of het College op de hoogte is van het Leefbaarheidsfonds van de Provincie Limburg. Dit leefbaarheidsfonds heeft als doel om de leefbaarheid in steden en wijken te verbeteren. Is het College voornemens om een aanvraag te doen bij dit Fonds voor bijvoorbeeld het zwembad, het thermen museum of de bioscoop de Royal?

Vanuit het Leefbaarheidsfonds kunnen ook inwonerinitiatieven worden gefinancierd. Graag zien wij dan ook dat het College informatie over deze mogelijkheid verspreidt onder onze inwoners, maar ook bij stichtingen en verenigingen. Zodat de leefbaarheid van onderop in de wijken ook verbeterd wordt.

Controle op het Nationaal Programma Heerlen-Noord

Voorzitter, de PVV waardeert dat er in de begroting toch enkele pagina's zijn opgenomen over het Nationaal Programma Heerlen-Noord. Toch zouden wij graag een duidelijker overzicht in de begroting zien; waarin specifiek zowel de nationale middelen als gemeentelijke middelen in benoemd worden. Alsook de behaalde resultaten van de acties die door de medewerkers van Heerlen Noord zijn uitgevoerd. Kan het College dit toezeggen?

Bestaanszekerheid en het sociaal domein

Als PVV zetten wij de ambitie voorop om kinderen en jongeren te laten opgroeien in een veilige en gezonde omgeving, met de zorg die zij nodig hebben. Helaas tonen de feiten een ander beeld: het aantal kinderen dat opgroeit in een uitkeringsgezin is dubbel zo hoog als het landelijk gemiddelde. Heerlen heeft een hoge werkloosheid onder alleenstaande ouders in de bijstand. Dit vraagt om actief beleid.

Bestaanszekerheid en schuldenrust zijn voor de PVV van groot belang. Mensen moeten aan werk worden geholpen. Wij vragen ons af welke initiatieven de gemeente heeft ondernomen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen. Kan het college cijfers geven over succesvolle bemiddelingen van werkeloze bijstandsgezinnen naar werk?

Financiële situatie en schulden binnen de jeugdzorg

De situatie bij jeugdzorgaanbieder Jens is zorgwekkend. Het tekort in 2023 bedroeg 5,3 miljoen euro en dreigt in 2024 zelfs boven de 6 miljoen euro uit te komen. Dit is onacceptabel. De PVV dringt aan op snelle informatie over de resultaten van het onderzoek dat de wethouder hierover heeft aangekondigd. Het welzijn van onze jeugd en de financiële gezondheid van onze gemeente staan op het spel.

Onze financiële weerbaarheid onder druk

De PVV blijft met klem de alarmbel luiden over onze financiële situatie. Onze schuldenratio en netto schuld per inwoner zijn zorgelijk. In 2023 bedroeg de schuld per inwoner al 5.000 euro, in 2024 daalt dit naar 4.826 euro, maar in 2025 stijgt het weer naar 5.236 euro. Dit ligt ver boven het landelijk gemiddelde. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat deze netto schuld per inwoner de komende jaren eindelijk afneemt?
Daarnaast vragen wij het college: welk plan heeft het om de algemene reserves te versterken en de schuldverhoudingen te verbeteren? Wat is er gebeurd met de afspraak om 2% van de gemeentebegroting, zijnde € 12.000.000, als reserve aan te houden?

En moeten de ambitieuze plannen van het college niet even een pas op de plaats gaan maken? We gaan nu een pakket van bezuinigingen aan, in 2026 komt er ook nog een ronde bezuiniging aan, maar we gaan wel weer leningen aan? Wie gaat deze kosten betalen? Moeten onze inwoners weer inleveren? Gaan we van kwaad naar erger in plaats van goed naar beter?

Tot slot vragen wij ons af waarom de eerder afgesproken verlaging van de hondenbelasting in 2025 niet wordt nagekomen? We zien dat de belasting in zijn geheel 30.000 euro minder is begroot, wegens het verminderde aantal honden, maar onze inwoners betalen nog steeds evenveel hondenbelasting als in 2024. Waarom houdt het College zich niet aan de afspraken? Wat is de einddatum van het afbouwen van de hondenbelasting?

Woningbouw
Voorzitter, daarnaast is de woningnood in Nederland urgent en raakt ook onze inwoners diep. De vraag naar betaalbare en geschikt woningen is groter dan ooit en het is aan ons als gemeenteraad om hier daadkracht op te reageren. Het bouwen van nieuwe woningen is geen luxe, maar noodzaak.

Wij willen daarom van het college weten of het woningbouwprogramma nog op schema ligt. Zijn we op koers om de eerdere afgesproken 7.500 woningen te realiseren binnen de gestelde termijn? Zijn er belemmeringen die dit tempo vertragen en wij niet meer aan onze afspraak kunnen voldoen?

Daarnaast gaat het ook over werkgelegenheid. De noodzaak om meer woningen te bouwen gaat gepaard met een grote vraag naar werk. Hebben wij wel nog voldoende ruimte om de huidige bedrijventerreinen uit te breiden of te revitaliseren? Kan het College dit inventariseren?

Tot zover de eerste termijn